

Terminu vārdnīca

Mūsdienās nav strikti noteiktas terminoloģijas, kā atšķirt **vides objektu** (jebko, kas izdaiļo vidi un piešķir tai unikalitāti) no **piemiņas zīmes**. To parasti nosaka paši autori, un dažkārt ir grūti atrast atšķirību sīkajās niansēs. Tomēr ir dažas pazīmes, kas ļauj orientēties:

- **Piemineklis (monuments)** ir arhitektūras vai tēlniecības veidojums dažādās formās, kas radīts kaut kā piemiņai, veltījums.
- **Piemiņas zīme** ir pieminekļa veids, kam nav skulptūras, obeliska vai memoriālās celtnes forma, bet kas ir tēlniecības darbs: plāksne, akmens, stēla; arī materiāls objekts (tehnika, ieroči).
- **Piemiņas plāksne** ir cilnis vai uzraksts uz plakanas virsmas par personu vai notikumu, kas saistīti ar konkrēto vietu; parasti piestiprināts pie ēkas ārsienas.

Citiem vārdiem, jebkurš piemineklis ir vides objekts, bet ne katrs vides objekts ir piemineklis.

- Bareljefs (zemcilnis) – skulptūra vai ornaments, kas no plakanas virsmas izceļas uz augšu mazāk par pusi no sava biezuma.
- Biste (krūšutēls) – cilvēka augšdaļas skulpturāls portrets līdz krūtīm vai pleciem.
- Emblēma – nosacīts, simbolisks jēdziena apzīmējums attēla veidā.
- Epitāfija – uzraksts uz kapakmens vai pieminekļa; arī atsevišķs mākslas darbs ar veltījumu mirušajam.
- Kartuša – rotājums daļēji attīta tīstokļa vai vairoga veidā.
- Kenotafs – kaps bez apbedījuma; simbolisks kapa piemineklis svešumā mirušam, kritušam vai bezvēsts pazudušam cilvēkam.
- Medaljons – apaļš vai ovāls laukums, rotāts ar attēlu vai ornamentu.
- Memoriāls – arhitektoniski skulpturāls veidojums (kompozīcija) konkrēta ievērojama notikuma, cilvēka vai cilvēku grupas atcerei.
- Obelisks – stabs vai stēla ar smaili, kam augšdaļa ir tievāka par pamatni.
- Postaments – paaugstinājums, skulptūras pamatne.
- Stēla – vertikāli novietota plāksne vai stabs ar uzrakstu un/vai attēlu.